

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากร ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนครัวเรือน 952 ครัวเรือน

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้มาจากการสุ่มตัวอย่างประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีการหาขนาด กลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ ทำการสุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย (หมู่ที่ 1, 2, 3, 4 และ 5)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้สถิติ t -test (Independent Sample) และ F -test (One-way - ANOVA) ตรวจสอบสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โพน อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 53 ปี ขึ้นไป รองลงมาคือมีอายุ 36 – 52 ปี และมีอายุ 18-35 ปี และส่วนใหญ่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัย อยู่ในหมู่ที่ 3 รองลงมาคือหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 5 ตามลำดับ

2. ประชาชนในเขตตำบล โพน อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการประเมิน รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โพน อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีความแตกต่างกันเรื่องเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน พบว่า

3.1 ประชาชนในเขตเทศบาลตำบล โพน อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนในเขตตำบล โพน อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนในเขตตำบล โพน อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ทั้งโดยรวมและรายด้านมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปราย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ เทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐาน และผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทบาทของเทศบาลตำบลโพน ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ ประชาชนในตำบล ได้มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา แลละเป้าหมายการพัฒนา ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการรับฟังปัญหาและข้อเรียกร้องจากประชาชนเพื่อนำมา ปรับปรุงพัฒนาให้ถูกต้อง เหมาะกับสภาพความเป็นจริง บทบาทให้ด้านการประสานงานหรือ เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐกับประชาชน โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารสนเทศที่ประชาชนในตำบล จะต้องรับรู้เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวในภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งเทศบาลตำบลโพนทำหน้าที่ ได้ดี

ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยของปทุม ปิยากุล (2543 : 78 - 81) ได้ ทำการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาเขต ปฏิบัติการทางการศึกษาที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ชลธิชา มีแสง (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในกระบวนการเลือกตั้ง ติดตามสถานการณ์ทางการเมือง ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สมศักดิ์ พรหมเตื้อ (2551 : 75-77) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่าระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับคารม คำพิฑูรย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากการ บริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม

ของประชาชน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น พบว่าการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ไม่สอดคล้องกับนวน้อย ศรีรัตน์ และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ไม่สอดคล้องกับ พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่ายังอยู่ในระดับที่ต่ำและ ไม่สอดคล้องกับ เรณู คุปต์ชูเกียรติ และคณะ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมค่อนข้างสูง ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารงานใน องค์การบริหารส่วนตำบลและมี ส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ใน องค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

จากผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานและผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่ได้กำหนดเพศในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน แต่ให้โอกาสทั้งชายและหญิงเท่าเทียมกัน ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ และมีการรายงานผลแต่ละขั้นตอนให้ประชาชนทราบโดยไม่แยกเพศชาย หญิง การได้รับทราบข่าวสารอย่างทั่วถึงและสภาพสังคมในปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้เพศชายเพศหญิงมีความเท่าเทียมกันในทุก ๆ ด้าน ดังจะเห็นได้จากการที่เพศหญิงเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในระดับท้องถิ่นระดับประเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งในการลดความแตกต่างระหว่างเพศ ด้านอายุประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ

เทศบาลตำบลโพธิ์ อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์กระจายข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เข้าไปทุกพื้นที่ทำให้ประชาชนเกิดความสนใจ เข้าใจอยากมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอีกทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานบางอย่างไม่ได้จำกัดในเรื่องอายุ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเสมอภาคกัน และค้ำหนุนบ้านที่อยู่อาศัยในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ให้ความสำคัญของแต่ละหมู่บ้านอย่างเท่าเทียมกัน จึงเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ อำเภอกำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับปานกลาง ดังนั้น เทศบาลตำบลโพธิ์ จะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น โดยใช้แนวทางการส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเสนอแนะบางประการอันอาจเป็นประโยชน์ต่อเทศบาลตำบล ดังนี้

- 1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาเกี่ยวกับการป้องกัน โรคติดต่อ
- 1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบำรุงรักษาทางบก
- 1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา
- 1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลเกี่ยวกับการบำรุงรักษาทางบก

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สามารถพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน

ให้มีระดับการมีส่วนร่วมที่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของ
เทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY